

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET TOMLJENOVIĆ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 35384/04)

PRESUDA

STRASBOURG

21. lipnja 2007.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Tomljenović protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,
- g. L. LOUCAIDES,
- gđa N. VAJIĆ,
- g. K. HAJIYEV,
- g. D. SPIELMANN,
- g. S.E. JEBENS,
- g. G. MALINVERNI, *suci*,
- i g. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 31. svibnja 2007. godine donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 35384/04) protiv Republike Hrvatske kojeg je 21. rujna 2004. godine hrvatski državljanin, g. Mate Tomljenović („podnositelj zahtjeva“) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“).
2. Podnositelja zahtjeva je zastupao g. T. Houška, odvjetnik iz Zagreba. Hrvatsku Vladu („Vlada“) je zastupala njena zastupnica gđa Š. Stažnik.
3. Dana 2. svibnja 2006. godine Sud je odlučio obavijestiti Vladu o prigovoru koji se odnosi na duljinu postupka. Primjenjujući članak 29. stavka 3. Konvencije odlučio je istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1934. godine i živi u Zagrebu.
5. Podnositelj zahtjeva je predavao biologiju i kemiju i bio je ravnatelj Osnovne škole V.N. u Zagrebu. Svojom je odlukom od 22. prosinca 1995. godine Ministarstvo prosvjete i športa razriješilo podnositelja zahtjeva njegove dužnosti ravnatelja te mu dalo otkaz zbog toga što je navršio godine života za mirovinu.
6. Dana 3. siječnja 1996. godine podnositelj zahtjeva je podnio tužbu Upravnom sudu Republike Hrvatske protiv te odluke.
7. Dana 9. listopada 1997. godine Upravni sud se oglasio nenadležnim u toj stvari te je 6. svibnja 1998. godine proslijedio spis Općinskom sudu u Zagrebu.
8. Dana 4. rujna 1998. godine Općinski sud je pozvao podnositelja zahtjeva da dopuni svoj zahtjev, što je podnositelj zahtjeva učinio u naznačenom roku. Sud je održao ročišta 20. studenog 2000. i 5. veljače 2001. godine.
9. Dana 17. prosinca 2001. godine Općinski sud je, smatrajući da nije nadležan u toj stvari, zatražio od Vrhovnoga suda Republike Hrvatske da donese odluku o negativnom sukobu nadležnosti.
10. Dana 22. siječnja 2002. godine Vrhovni sud je odlučio da je Upravni sud nadležan za postupanje u predmetu podnositelja zahtjeva.
11. Nakon vraćanja predmeta na Upravni sud dana 31. listopada 2002. godine taj je sud odlučio u korist podnositelja zahtjeva. Ukinuo je pobijanu odluku od 22. prosinca 1995. godine i vratio predmet na ponovljeni postupak Ministarstvu.

12. Budući da Ministarstvo nije donijelo novu odluku u zakonskome roku od 30 dana, podnositelj zahtjeva je 5. studenog 2003. godine zatražio od Upravnoga suda da to učini (vidi stavak 16. ove presude). U svom odgovoru na ovaj zahtjev Ministarstvo je tvrdilo da više nije nadležno donijeti takvu odluku zbog promjene propisa koji uređuju osnovno školstvo. Dana 6. svibnja 2004. godine Upravni sud je, postupajući kao sud pune nadležnosti, donio odluku koja u cijelosti zamjenjuje odluku Ministarstva. Odbio je zahtjev podnositelja zahtjeva prihvativši da Ministarstvo više nije nadležno u toj stvari. Međutim, utvrdio je da je u tim okolnostima Ministarstvo trebalo proslijediti spis predmeta tijelu koje je novim propisom ovlašteno donijeti takvu odluku – Školskom odboru Osnovne škole V.N. Ministarstvo je to učinilo 26. lipnja 2006. godine.
13. Izgleda da je postupak u ovome predmetu trenutačno u tijeku pred školskim odborom.
14. Podnositelj zahtjeva je u međuvremenu podnio ustavnu tužbu zbog duljine postupka. Dana 1. srpnja 2004. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva. Ispitao je samo duljinu postupka u dijelu između podnošenja zahtjeva podnositelja zahtjeva Upravnome sudu 5. studenog 2003. godine i podnošenja ustavne tužbe. Ustavni sud je odbio ustavnu tužbu našavši da je postupak trajao samo četiri mjeseca i tri dana.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

A. Ustavni zakon o Ustavnom sudu

15. Mjerodavni dio članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/2002 od 3. svibnja 2003. godine – „Zakon o Ustavnom sudu“) glasi kako slijedi:

„(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud ....

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu ... iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti o pravima i obvezama ....

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni će sud odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog ustavnog prava ... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.“

B. Zakon o upravnim sporovima

16. Mjerodavne odredbe Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, br. 53/1991, 9/92 i 77/92) propisuju kako slijedi:

Članak 64., stavak 1. propisuje da će u izvršenju presude Upravnoga suda upravni organ donijeti svoju odluku odmah, a najkasnije u roku od 30 dana. Ako to ne učini, stranka može posebnim podneskom zatražiti da to učini. Ako nadležni organ ne donese odluku ni za sedam dana od toga traženja, stranka može podnijeti zahtjev Upravnom sudu.

Članak 64., stavak 2. propisuje da će, ako je takav zahtjev podnesen, Upravni sud prvo zatražiti od nadležnog organa obavijest o razlozima zbog kojih upravni akt nije donio. Nadležni organ dužan je dati tu obavijest odmah, a najkasnije u roku od sedam dana. Ako on to ne učini, ili ako dana obavijest, prema mišljenju suda, ne opravdava neizvršenje sudske presude, Upravni sud će donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje akt nadležnog organa.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

17. Podnositelj zahtjeva je prigovorio da je duljina postupka bila nespojiva sa zahtjevom „razumnoga roka“, kako je on propisan člankom 6., stavkom 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi...svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

18. Vlada je osporila tu tvrdnju.

19. Sud smatra da je razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenog 1997. godine, dan nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Međutim, pri ocjeni razumnosti vremena koje je proteklo od toga datuma, mora se voditi računa o stanju postupka u to vrijeme. S tim u vezi Sud primjećuje da je postupak počeo 3. siječnja 1996. godine, kad je podnositelj zahtjeva podnio tužbu Upravnom sudu, pobijajući svoj otkaz. Stoga je prije ratifikacije već bio u tijeku jednu godinu i deset mjeseci.

20. Dotično razdoblje nije još okončano. Do sada je trajalo više od devet i pol godina nakon ratifikacije, za koje vrijeme je osnovanost predmeta bila ispitivana pred dvije razine nadležnosti.

A. Dopuštenost

21. Sud primjećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Isto tako primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba biti proglašen dopuštenim.

B. Osnovanost

22. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmete *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, stavak 68., koja će biti objavljena u ECHR 2006 i *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII). Nadalje ponavlja da je u radnim sporovima potrebna posebna revnost (vidi presudu u predmetu *Ruotolo v. Italy*, od 27. veljače 1992., Serija A br. 230-D, str. 39, stavak 17.).

23. Sud je često utvrdio povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima su se postavljala pitanja slična pitanju u ovome predmetu (vidi na primjer predmete *Šundov v. Croatia*, br. 13876/03, 13. travnja 2006. i *Pitra v. Croatia*, br. 41075/02, 16. lipnja 2005.).

24. Ispitavši sav materijal koji mu je predočen, Sud smatra da Vlada nije dostavila niti jednu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da dođe do drugačijega zaključka u ovome predmetu. S obzirom na svoju sudsku praksu o toj stvari, Sud smatra da je u ovome predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije zadovoljila zahtjev „razumnoga roka“.

Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5., STAVKA 1. KONVENCIJE

25. Podnositelj zahtjeva je prigovorio i na temelju članka 5. stavka 1. da je povrijeđeno njegovo pravo na slobodu i sigurnost osobe jer je izgubio posao, zbog čega je ostao bez sredstava za uzdržavanje.
26. U svjetlu svega materijala koji posjeduje, i u mjeri u kojoj je stvar kojoj je prigovoreno u okviru njegove nadležnosti, Sud smatra da ovaj predmet ne ukazuje na nikakve naznake povrede članka Konvencije na koji se poziva. Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35., stavka 3. kao očigledno neosnovan i da ga treba odbiti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

27. Članak 41. Konvencije propisuje:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

28. Podnositelj zahtjeva potražuje 254.774,19 hrvatskih kuna (HRK) na ime materijalne štete s naslova izgubljene zarade i 15.000 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.
29. Vlada je osporila ove zahtjeve.
30. Sud ne nalazi nikakvu uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete. Stoga odbija ovaj zahtjev. S druge strane, podnositelju zahtjeva dosuđuje 6.000 EUR na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

31. Podnositelj zahtjeva također potražuje 13.420 HRK na ime troškova i izdataka nastalih pred Sudom.
32. Vlada je osporila ovaj zahtjev.
33. Prema sudskoj praksi Suda podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu svojih troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je dokazano da su oni stvarno i nužno nastali i da su bili razumni glede količine. U ovome predmetu, uzevši u obzir informacije koje ima i naprijed navedene kriterije, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 1.000 EUR za postupak pred Sudom, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

C. Zatezna kamata

34. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* prigovor koji se odnosi na prekomjernu duljinu postupka dopuštenim, a ostatak zahtjeva nedopuštenim;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3 *presuđuje*

(a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti slijedeće iznose koje treba pretvoriti u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja

(i) 6.000 EUR (šest tisuća eura) na ime nematerijalne štete;

(ii) 1.000 EUR (tisuću eura) na ime troškova i izdataka;

(iii) sve poreze koje bude trebalo zaračunati;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;

4. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 21. lipnja 2007. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
tajnik Odjela

Christos ROZAKIS
Predsjednik